

Inleiding

Bij de start van de nieuwe cursus wordt van mij gevraagd een terugblik te werpen op het voorbije jaar. Kort gekarakteriseerd is de cursus 1976/1977: „het laatste jaar van een periode van sterke groei van de VU”. Die groei is grootscheeps ingezet toen met ingang van 1 januari 1968 de VU voor 100% werd gesubsidieerd — de betreffende wet dateert overigens pas van 30 september 1970. Na die 10 jaar explosieve groei zijn we nu definitief terecht gekomen in een periode waarin schaarste en bezuiniging ons in ons werk zullen begeleiden, zo niet beheersen. Die tijd komt niet onverwachts; dat hij op komst was was vijf jaar geleden al duidelijk. Maar pas nú kunnen we zeggen: het afgelopen cursusjaar sluit definitief een 10-jarige periode van explosieve groei van de VU af.

Die groei was nodig om de VU op eenzelfde voorzieningenniveau te brengen als de rijksuniversiteiten en om te voldoen aan de sterk toenemende vraag naar wetenschappelijk onderwijs. Net als de auto, net als de vakantie over de grenzen, net als de geluidsinstallatie, zo is ook de academische opleiding sprongsgewijs gemeengoed geworden. En bij de verdeling van de welvaart kregen de universiteiten hun steeds stijgende portie middelen. Die stijging is nu achter de rug; we weten nu voor de eerstkomende jaren wat we krijgen. De vraag is: wat doen we ermee?

Niet te ontkennen valt dat er in dit verband goede reden is een klaagzang aan te heffen. Om maar een paar punten te noemen: de overheid heeft een stringent bezuinigingsbeleid afgekondigd; de toewijzing in personele middelen blijft achter bij wat nodig is om de toegewezen formatie volledig te benutten; de werklust neemt nog voortdurend toe door de stijging van het aantal studenten en door taakverzwaring in verband met de herstructurering van het onderwijs. Onlangs hebben de centrales van overheidspersoneel terecht nog eens nadrukkelijk gewezen op de toenemende druk die dit alles legt op een groot deel van het universitaire personeel.

Staatssecretaris Klein heeft zelf ronduit erkend dat de toestand zorgwekkend is. Hij wees in dit verband op de noodzaak te streven naar een optimale regulering van de studentenstromen en naar een verbeterde verdeling van de werklust over de medewerkers. Van het gereedkomen van ontwikkelingsplannen, die mee als basis zouden kunnen dienen voor de voorbereiding van de be-